धनत्रयोदशीनिमित्त
आमच्या सर्व वाचक,
विक्रेते, एजंट, जाहिरातदार,
हितचिंतक यांना
हार्दिक शुभेच्छा!
– संपादक

दैनिक
राज्य लोकतंत्र
नवी दिशा... नवे विचार...

आरएनआय : MAHMAR/2021/85884 | शुक्रवार, दि. ६ नोव्हेंबर २०२६ | वर्ष - २ | अंक - ४३ | पाने - ४ | पुणे/पिंपरी-चिंचवड

न्यायालयाचा केंद्र सरकारला मोठा संदेश : राहुल गांधींचे विधान संविधानाच्या चौकटीतच; द्वेष आणि दडपशाहीच्या राजकारणाला झटका

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**
नवी दिल्ली / विशेष वृत्त:

अमेरिकेत शीख समुदायाच्या धार्मिक स्वातंत्र्याबद्दल आणि सुरक्षेबद्दल मांडलेली भूमिका ही कोणत्याही प्रकारचा देशद्रोह किंवा गुन्हा नसून, तो लोकप्रतिनिधीचा घटनात्मक अधिकार आहे, या शब्दांत अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने काँग्रेस नेते राहुल गांधी यांना मोठा दिलासा दिला आहे. न्यायालयाने दिलेल्या या ऐतिहासिक निर्णयामुळे केंद्र सरकार आणि सत्ताधारी भाजपकडून राहुल गांधी यांच्यावर केले जाणारे आरोप किती राजकीय हेतूने प्रेरित होते, हे स्पष्ट झाले आहे.

भाजपचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि त्यांच्या पक्षातील नेत्यांनी राहुल गांधींच्या परदेशातील भाषणांना सातत्याने देशविरोधी ठरवण्याचा प्रयत्न केला. परंतु, देशाच्या न्यायव्यवस्थेने राहुल गांधी यांच्या विधानांमागील लोकशाही मूल्ये आणि घटनात्मक अधिकार योग्य प्रकारे समजून घेतले आहेत.

न्यायालयाचे महत्त्वाचे निरीक्षण: अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचे संरक्षण

न्यायमूर्ती विक्रम डी. चौहान यांच्या खंडपीठाने स्पष्ट केले की, भारतीय संविधानाचे कलम १९ (१) (अ) हे प्रत्येक नागरिकाला आणि विशेषतः लोकप्रतिनिधीला अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य देते. समाजातील कोणत्याही घटकाच्यामग तो शीख समुदाय असो वा अन्य कोणताही अल्पसंख्याक वर्गहक्कांबद्दल आणि धार्मिक सुरक्षेबद्दल (पगडी घालणे, कडे वापरणे किंवा गुरुद्वारात जाणे) चिंता व्यक्त करणे हा लोकप्रतिनिधीचा हक्क आणि

कर्तव्य आहे.

वाराणसी न्यायालयाने या प्रकरणात एफआयआर नोंदवण्यास दिलेला नकार योग्य ठरवत उच्च न्यायालयाने नागेश्वर मिश्रा यांची याचिका फेटाळून लावली.

भाषणामुळे शांतता भंग नाही; बीएनएस १५२ लागू होत नाही

सत्ताधारी पक्षाकडून राहुल गांधींच्या विधानावर भारतीय न्याय संहितेच्या (इछड) कलम १५२ अंतर्गत (देशाच्या सार्वभौमत्वाला धोका निर्माण करणे) कारवाई करण्याची मागणी केली जात होती. मात्र, न्यायालयाने स्पष्ट केले की या विधानामुळे कोणतीही हिंसा भडकलेली नाही किंवा सार्वजनिक सुव्यवस्थेला धोका निर्माण झालेला नाही. त्यामुळे कोणताही गुन्हेगारी गुन्हा सिद्ध होत नाही.

जिवंत लोकशाहीत असहमतीचा आदर आवश्यक

न्यायालयाने नमूद केले की, लोकशाहीत मतांतरे आणि असहमती नैसर्गिक आहे. एखाद्याच्या विधानाशी इतर घटक असहमत असू शकतात, परंतु केवळ असहमती हे गुन्हेगारी कारवाईचे कारण ठरू शकत नाही. असहमती आणि विविध दृष्टिकोन स्वीकारणे हीच एका निरोगी व जिवंत लोकशाहीची खरी ओळख आहे.

निष्कर्ष : जिथे सत्ताधारी पक्ष विरोधकांचा आवाज दाबण्यासाठी विविध माध्यमांचा वापर करत असल्याचे चित्र निर्माण झाले आहे, तिथे न्यायव्यवस्थेने दिलेला हा निर्णय लोकशाही मूल्यांचे जतन करणारा ठरला आहे. राहुल गांधींच्या विधानातील लोकशाहीचा मूळ गाभा न्यायालयाच्या लक्षात आला असला, तरी राजकीय फायद्यासाठी विरोधकांना लक्ष्य करणाऱ्या सत्ताधाऱ्यांना या निर्णयाने विचार करण्यास भाग पाडले आहे.

अमेरिकेत ट्रम्प यांच्यापुढे राजकीय संकट? डेमोक्रॅट्सच्या विजयाच्या शक्यतेने जागतिक बाजारपेठेत खळबळ!

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**
न्यूयॉर्क / वृत्तसंस्था

अमेरिकेच्या राजकारणात सत्तासमीकरण बदलण्याची शक्यता निर्माण होताच राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या अडचणी वाढण्याचे संकेत मिळत आहेत. डेमोक्रॅटिक पक्षाने सिनेट आणि प्रतिनिधिगृह या दोन्ही सभागृहांवर नियंत्रण मिळवले, तर ट्रम्प प्रशासनाच्या अनेक महत्त्वाकांक्षी धोरणांना विरोधाचा सामना करावा लागू शकतो. याचे परिणाम केवळ अमेरिकेपुरते मर्यादित न राहता जागतिक अर्थव्यवस्थेसह भारतीय शेअर बाजारावरही होण्याची शक्यता आहे.

अमेरिकन काँग्रेसमन रॉबर्ट गार्सिया यांनी डेमोक्रॅट्सच्या संभाव्य विजयाच्या पार्श्वभूमीवर

रिपब्लिकन सदस्यांना सूचक इशारा दिला आहे. डेमोक्रॅट्सचे नियंत्रण वाढल्यास ट्रम्प प्रशासनाच्या निर्णयांची चौकशी, सरकारी कामकाजाची तपासणी आणि समन्स बजावण्याचे अधिकार वापरून सरकारला धारेवर धरले जाऊ शकते.

विशेषतः ट्रम्प यांच्या आयात शुल्कवाढीच्या धोरणाला, युद्धविषयक निर्णयांना आणि आरोग्यसेवेवरील खर्चकपातीला विरोध होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे प्रशासनाच्या निर्णयक्षमतेवर मर्यादा येऊ शकतात.

दरम्यान, अमेरिकेतील निवडणुकीनंतर शेअर बाजारात तेजी दिसून आली. एस अँड पी ५०० निर्देशांकात १.५ टक्क्यांहून अधिक वाढ झाली. मात्र, सरकारी रोख्यांवरील परतावा आणि डॉलरचे मूल्य घसरले. कृत्रिम बुद्धिमत्ता क्षेत्रातील कोरवीव्हचे समभाग १० टक्के, मायक्रॉनचे पाच टक्क्यांहून अधिक आणि एनव्हिडियाचे सुमारे तीन टक्के घसरले.

भारतीय बाजारातही तेजीचे संकेत दिसले. ५ नोव्हेंबरला सेन्सेक्स २.१७ टक्के, तर निफ्टी १.७४ टक्क्यांच्या वाढीसह उघडला.

अमेरिकेतील राजकीय बदलांमुळे जागतिक गुंतवणूकदार पर्यायी बाजारपेठांकडे वळल्यास भारताला फायदा होऊ शकतो. मात्र, डॉलर, व्याजदर आणि जागतिक भांडवलाच्या हालचालींवर बाजाराचे भवितव्य अवलंबून राहणार आहे.

ट्रम्प यांच्या राजकीय अडचणी भारतासाठी संधी ठरतील की जागतिक आर्थिक अनिश्चितता वाढवतील, हे आगामी घडामोडींवर स्पष्ट होईल.

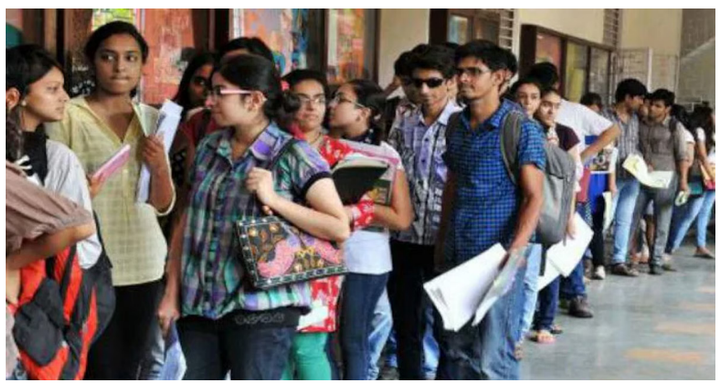
मराठा विद्यार्थ्यांना सवलतींची घोषणा; प्रत्यक्ष लाभासाठी पुन्हा सरकारी कागदपत्रांचाच अडथळा?

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**
मुंबई / प्रतिनिधी

मराठा समाजातील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक सक्षमीकरणासाठी सरकार कटिबद्ध असल्याची घोषणा मंत्री राधाकृष्ण विखे पाटील यांनी केली आहे. इतर मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांप्रमाणे मराठा विद्यार्थ्यांनाही विविध शैक्षणिक सवलती आणि सुविधा लागू करण्याचा निर्णय महायुती सरकारने घेतला आहे. मात्र, केवळ घोषणा करून विद्यार्थ्यांचे प्रश्न सुटणार नाहीत. या योजनांसाठी शासन निर्णय, निधी आणि प्रत्यक्ष अंमलबजावणी वेळेत होणे आवश्यक आहे.

सह्याद्री अतिथिगृहात झालेल्या मराठा आरक्षण मंत्रिमंडळ उपसमितीच्या बैठकीत विखे पाटील यांनी संबंधित विभागांना प्रलंबित शासन निर्णय तातडीने काढण्याचे निर्देश दिले. आवश्यक निधीसाठी आगामी हिवाळी अधिवेशनात पुरवणी मागण्यांद्वारे तरतूद करण्याची सूचनाही त्यांनी केली.

या निर्णयानुसार इयत्ता पाचवी ते दहावीतील विद्यार्थिनींसाठी शिष्यवृत्ती,

परराज्यात उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती आणि शिक्षण शुल्काव्यतिरिक्त प्रयोगशाळा, ग्रंथालय यासह १६ प्रकारच्या शुल्कांची परतफेड करण्याची तरतूद आहे. ओबीसी विद्यार्थ्यांना ज्या अभ्यासक्रमांसाठी शैक्षणिक सवलती मिळतात, त्यासाठी मराठा विद्यार्थीही पात्र ठरणार आहेत.

याशिवाय मराठा समाजातील बेरोजगार युवक-युवतींसाठी मोटार वाहन चालक आणि वाहक प्रशिक्षण योजना केवळ पुण्यापुरती मर्यादित न ठेवता जिल्हास्तरावर राबवण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. यासाठी सारथी संस्थेमार्फत इच्छुक संस्थांकडून अर्ज मागवण्यात येणार आहेत.

या निर्णयामुळे आर्थिक अडचणींमुळे शिक्षण अर्धवट सोडण्याची वेळ येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना दिलासा मिळू शकतो. मात्र, शासन निर्णय कधी निघणार, निधी किती उपलब्ध होणार आणि विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष लाभ कधी मिळणार, याची स्पष्टता आवश्यक आहे.

एसटी कर्मचाऱ्यांना १० हजारांचा बोनस; संप रोखण्यासाठी सरकारची दिवाळी भेट?

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**
मुंबई / प्रतिनिधी

एसटी कर्मचाऱ्यांच्या आंदोलनाची धग वाढण्याची शक्यता असतानाच राज्य सरकारने दिवाळीच्या तोंडावर दहा हजार रुपयांचा बोनस जाहीर केला आहे. परिवहनमंत्री प्रताप सरनाईक यांनी एसटी कर्मचाऱ्यांच्या संघटनांसोबत बैठक घेतल्यानंतर ही घोषणा केली. याशिवाय कर्मचाऱ्यांना २२ हजार रुपयांची उचल घेण्याची सुविधाही देण्यात येणार आहे. मात्र, बोनसची घोषणा करून संपाची परिस्थिती थोपवता येईल; पण कर्मचाऱ्यांचे मूळ प्रश्न सुटणार का, हा प्रश्न कायम आहे.

महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाची आर्थिक परिस्थिती बिकट असल्याचे वारंवार सांगितले जाते. तरीही कर्मचाऱ्यांच्या मागण्यांवर तोडगा काढण्यासाठी सरकारने दहा हजार रुपयांचा बोनस आणि २२ हजार रुपयांची उचल देण्याचा निर्णय घेतला आहे. ही उचल नंतर कर्मचाऱ्यांच्या पगारातून वळती केली जाणार आहे. प्रताप सरनाईक यांनी दिवाळीच्या पहिल्याच दिवशी कर्मचाऱ्यांचे तोंड गोड केल्याचे सांगितले. या निर्णयामुळे कर्मचारी प्रवाशांना वेठीस धरणार नाहीत आणि पुकारलेला संप मागे घेतील, अशी अपेक्षाही त्यांनी व्यक्त केली. एसटी महामंडळाची आर्थिक स्थिती चांगली नसतानाही कर्मचाऱ्यांच्या मागण्यांचा विचार करून निर्णय घेतल्याचा दावा सरनाईक यांनी केला. एकनाथ शिंदे आणि मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या माध्यमातूनही आवश्यक निर्णय घेण्याची तयारी असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

मात्र, एसटी कर्मचाऱ्यांचे प्रश्न केवळ बोनसपुरते मर्यादित नाहीत. वेतन, आर्थिक सुरक्षितता, प्रलंबित मागण्या आणि महामंडळाच्या भवितव्याचा प्रश्नही महत्त्वाचा आहे.

दिवाळीच्या निमित्ताने मिळालेली आर्थिक मदत स्वागतार्ह असली, तरी ती कर्मचाऱ्यांच्या दीर्घकालीन समस्यांवरचा कायमस्वरूपी उपाय ठरू शकत नाही. संप मागे घेण्याचे आवाहन करण्यापेक्षा सरकारने कर्मचाऱ्यांच्या मागण्यांवर ठोस निर्णय घेणे आवश्यक आहे.

एसआयआरच्या नावाखाली मतदारांचा हक्क हिरावणार कोण? गोवा उच्च न्यायालयाचा निवडणूक आयोगाला दणका!

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**
पणजी / वृत्तसंस्था

मतदार याद्यांच्या विशेष सखोल पुनरावलोकन अर्थात एसआयआर प्रक्रियेवरून सुरू असलेल्या वादात मुंबई उच्च न्यायालयाच्या गोवा खंडपीठाने निवडणूक आयोगाला मोठा दणका दिला आहे. एसआयआर प्रक्रियेदरम्यान मतदार यादीतून वगळण्यात आलेल्या परेश साळगावकर आणि त्यांच्या कुटुंबातील अन्य पाच सदस्यांची नावे पुन्हा समाविष्ट करण्याचे स्पष्ट आदेश न्यायालयाने दिले आहेत. मतदार यादी शुद्ध करण्याच्या नावाखाली पात्र नागरिकांनाच मतदानाच्या अधिकारापासून वंचित ठेवले जात असेल, तर अशा प्रक्रियेच्या पारदर्शकतेवर प्रश्न उपस्थित होणे स्वाभाविक आहे.

न्या. वाल्मिकी मेनेझेस आणि न्या. अमित जामसांडेकर यांच्या खंडपीठाने हे आदेश दिले. सांताक्रूझ विधानसभा मतदारसंघातील रहिवासी असलेल्या साळगावकर कुटुंबाने पत्त्यात बदल करण्यासाठी निवडणूक आयोगाकडे नमुना आठ अर्ज दाखल केला होता. मात्र, हा अर्ज फेटाळण्यात आल्याने त्यांच्या कुटुंबातील सहा जणांची नावे मतदार यादीतून वगळण्यात आली.

या कारवाईला आव्हान देत कुटुंबाने सप्टेंबरमध्ये उच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली होती. न्यायालयाने त्यांच्या बाजूने निर्णय दिल्यानंतर निवडणूक आयोगाने सर्वोच्च न्यायालयात अपील करेपर्यंत आदेशाला स्थगिती देण्याची मागणी केली. मात्र, न्यायालयाने ती स्पष्टपणे फेटाळली.

डिजिटल क्रांतीचा मुखवटा आणि छोट्या व्यापाऱ्यांचे वास्तव: नरेंद्र मोदी सरकार कधी समजून घेणार तळागाळातील व्यवसायिकांच्या भावना?

■ **दैनिक राज्य लोकतंत्र**
नवी दिल्ली : विशेष वृत्त

देशात एका क्लिकवर होणाऱ्या डिजिटल व्यवहारांचे (UPI) गोडवे गायले जात असताना, या सुलभ व्यवहारांमागील आर्थिक बोजा आता थेट तळागाळातील छोटे व्यावसायिक आणि सर्वसामान्यांच्या पाठीवर लादला जात असल्याची चिंता तीव्र होत आहे. नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियाने (छझउख) सर्वोच्च न्यायालयात सादर केलेल्या प्रतिज्ञापत्रानंतर डिजिटल पेमेंटच्या भविष्याबद्दल आणि सरकारी धोरणांच्या पारदर्शकतेबद्दल मोठे प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. नरेंद्र मोदी सरकार कागदावर 'डिजिटल इंडिया'चे यशस्वी चित्र रंगवत असले, तरी प्रत्यक्षात लहान व्यावसायिक व छोट्या दुकानदारांच्या मनात निर्माण झालेली असुरक्षिततेची भावना समजून घेण्यात शासनयंत्रणा अपयशी ठरत आहे का, असा सवाल आता उपस्थित होत आहे.

९६ टक्के व्यवहार मोफत असल्याचा दावा आणि वास्तवातील पेच

एनपीसीआयने न्यायालयात असा युक्तिवाद केला आहे की, एकूण व्यवहारांपैकी ९६ टक्के व्यवहार पूर्णपणे मोफत राहतील आणि केवळ २,००० रुपयांपेक्षा जास्त मूल्याच्या व्यक्ती-ते-व्यापारी (झ२च्) व्यवहारांवरच मर्चंट डिस्काउंट रेट (चृठ) लागू होईल. तसेच, लहान व्यापाऱ्यांना महिन्यात १ लाख रुपयांपर्यंतच्या पेमेंटवर सूट मिळेल आणि ग्राहकांकडून हा कर वसूल करण्यास मनाई आहे, असा युक्तिवाद करण्यात आला आहे. मात्र, या कागदी आकड्यांच्या पलीकडे जाऊन विचार केल्यास, बाजारात दोन हजार रुपयांपेक्षा वरचे व्यवहार करणाऱ्या मध्यम व लहान दुकानदारांची संख्या मोठी आहे. महागाईच्या या काळात किरकोळ बाजारपेठेतही उलाढाल वेगाने वाढली आहे, त्यामुळे या शुल्काचा अप्रत्यक्ष फटका छोट्या दुकानदारांना बसणार हे निश्चित मानले जात आहे.

यंत्रणेची आर्थिक स्थिरता विरुद्ध व्यापाऱ्यांचा संघर्ष

यूपीआय परिसंस्थेच्या पायाभूत सुविधा, सायबर सुरक्षा आणि सुरळीत कारभारासाठी कोट्यवधी रुपयांचा खर्च होत असल्याचे कारण देत सरकारने एमडीआर फ्रेमवर्कचे समर्थन केले आहे. परंतु, दुसरीकडे उद्योग क्षेत्राचा अवाढव्य खर्च आणि सरकारकडून मिळणारा तोकडा निधी यामुळे निर्माण झालेली वित्तीय तूट भरून काढण्यासाठी थेट डिजिटल अर्थव्यवस्थेच्या कणा असलेल्या व्यापाऱ्यांवर आर्थिक ताण आणणे कितपत नैतिक आहे? असा प्रश्न व्यापारी संघटना विचारत आहेत.

जेव्हा एखादा लहान किराणा व्यावसायिक, भाजी विक्रेता किंवा चहाटपरी वाला दररोजच्या व्यवहारात आर्थिक अडचणींचा सामना करतो, तेव्हा डिजिटल पेमेंट प्रणालीतील तांत्रिक व वित्तीय भार सांभाळताना त्याची दमछाक होते. मोदी सरकारने या बदलांचे दूरगामी परिणाम समजून न घेताच वरवरची आकडेवारी समोर ठेवल्याचे यावरून दिसते.

व्यवहारीक निर्णय की निवडणुका डोळ्यांसमोर ठेवून थातुरमातुर मलमपट्टी?

सध्या या नवीन फ्रेमवर्कच्या अंमलबजावणीला सर्वोच्च न्यायालयाच्या हस्तक्षेपानंतर काहीशी स्थगिती मिळाली असली, तरी सरकारच्या भूमिकेविषयी साशंकता कायम आहे. लहान व्यापाऱ्यांचा देशाच्या आर्थिक वृद्धीमध्ये मोठा वाटा आहे. जोपर्यंत केंद्र सरकार केवळ कॉर्पोरेट धोरणांचा विचार न करता तळागाळातील छोट्या दुकानदारांच्या प्रत्यक्षातील अडचणी, त्यांचे मानसिक व आर्थिक स्वास्थ्य आणि डिजिटल व्यवहारांमधील छुपे खाचखळगे समजून घेत नाही, तोपर्यंत खऱ्या अर्थाने सबका साथ, सबका विकास साधला गेला असे म्हणता येणार नाही. डिजिटल क्रांतीचे श्रेय लाटणाऱ्या नरेंद्र मोदी सरकारने केवळ जाहिरातबाजी करण्याऐवजी देशातील कोट्यवधी लहान व्यापाऱ्यांच्या प्रत्यक्ष वेदना आणि भावना समजून घेतल्या पाहिजेत.

सक्तीच्या आणि गुंतागुंतीच्या शुल्कांच्या जाळ्यात त्यांना न अडकवता, डिजिटल प्रणाली अधिक सुलभ व खऱ्या अर्थाने विना-अडथळा कशी राहील, याचे सर्वसमावेशक धोरण आखण्याची वेळ आता आली आहे.

संपादकीय

डोनाल्ड ट्रम्प यांची घटती ताकद, मोदी युग आणि भारताची नवी आर्थिक दिशा

वॉशिंग्टनपासून नवी दिल्लीपर्यंतच्या राजकीय पटलावर अलीकडेच एक महत्त्वपूर्ण उलथापालथ पाहायला मिळत आहे. अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या दुसऱ्या कार्यकाळाची दोन वर्षे पूर्ण झाली असली, तरी आता पुढील दोन वर्षांत त्यांच्या हातात पूर्वीसारखा अमर्याद अधिकार उरलेला नाही. अमेरिकेतील नोव्हेंबर २०२६ च्या मध्यावधी निवडणुकांमध्ये (चळवींशऑ एश्वशलींळेपी) ट्रम्प यांच्या रिपब्लिकन पक्षाला मोठा धक्का बसला असून, डेमोक्रॅट्स पक्षाने सीनेटमध्ये ५४ जागांवर दणदणीत बहुमत मिळवले आहे. अमेरिकन संविधानाच्या २२ व्या घटनादुरुस्तीनुसार ट्रम्प यांना तिसऱ्यांदा निवडणूक लढवता येणार नाही, आणि आता संसदेत विरोधी पक्षाचे वर्चस्व प्रस्थापित झाल्यामुळे त्यांना 'लॅम डक' (ड्राश्र्लिङ्ग झअॅशीळवशपीं) म्हणून कारभार करावा लागणार आहे. या राजकीय परिवर्तनाचा जागतिक राजकारणावर, 'मोदी युगावर' आणि भारताच्या अर्थव्यवस्थेवर नेमका काय परिणाम होईल, याचा घेतलेला हा वेध:

१. जागतिक राजकारणातील बदल आणि 'लॅम डक' ट्रम्प

अमेरिकेच्या संसदेत डेमोक्रॅट्सचे वर्चस्व निर्माण झाल्यामुळे ट्रम्प यांच्या एकतर्फी धोरणांना मोठा चाप बसला आहे:

* एकतर्फी ट्रेड वॉरला ब्रेक: 'अमेरिका फर्स्ट'च्या नारा देत वाढवलेले टॅरिफ आणि अनिश्चित व्यापारी धोरणांना आता अमेरिकन संसदेच्या दबावामुळे मर्यादा आल्या आहेत.

* जागतिक तणावामध्ये घट: इराण संघर्ष आणि मध्य पूर्वेतील युद्धांमध्ये अमेरिकेच्या हस्तक्षेपावर संसदेकडून कडक आर्थिक नियंत्रण आणले जाईल, ज्यामुळे जागतिक ऊर्जा बाजाराला स्थिरता मिळेल.

* आर्थिक स्थैर्य: फेडरल रिझर्व्ह आणि जागतिक शेअर बाजारावर ट्रम्प यांच्या अनिश्चित निर्णयांचा होणारा मारा आता कमी होईल.

२. ट्रम्प यांची घटती ताकद आणि 'मोदी युग'

'ट्रम्प यांची ताकद संपल्याने नरेंद्र मोदींचे आंतरराष्ट्रीय राजकारण धोक्यात येईल का?' हा सध्याचा सर्वात मोठा प्रश्न आहे. परंतु, आंतरराष्ट्रीय संबंध हे केवळ व्यक्तिगत मैत्रीवर नव्हे, तर राष्ट्रीय हितसंबंधांवर चालतात.

* धोरणात्मक भागीदारी कायम: चीनच्या वाढत्या आक्रमकतेला रोखण्यासाठी (टींरव अश्वश्रळरपलश) अमेरिकेला भारताची गरज कायम आहे. त्यामुळे राष्ट्राध्यक्षपदावरील व्यक्ती बदलली तरी भारत-अमेरिका धोरणात्मक संबंधांवर फारसा विपरीत परिणाम होत नाही.

* व्यापार आणि व्हिसा सुलभता: डेमोक्रॅट्सच्या वाढत्या प्रभावामुळे भारतावर लादले जाणारे अन्यायी टॅरिफ रोखले जाण्यास मदत होईल. तसेच, क-१इ व्हिसाच्या नियमांमध्ये भारतीय आयटी प्रोफेशनल्सना काहीसा दिलासा मिळण्याची शक्यता वाढली आहे.

* अंतर्गत राजकारणाचा मूळ आधार: 'मोदी युगाचे' भवितव्य अमेरिकेतील घडामोडींवर नाही, तर भारतातील देशांतर्गत विकास, रोजगार, महागाई आणि राजकीय समीकरणांवर अवलंबून आहे.

३. भारतीय अर्थव्यवस्थेसाठी सुवर्णसंधी

अमेरिकेत ट्रम्प बॅकफूटवर गेल्यामुळे भारतीय अर्थव्यवस्था आणि आशियाई व्यापाराला खालीलप्रमाणे मोठे फायदे मिळण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे:

* व्यापार करारामध्ये भारताचा वरचष्मा: अमेरिकेकडून भारतावर लादला जाणारा एकतर्फी दबाव कमी होईल आणि समान पातळीवर व्यापार करार होण्याचा मार्ग मोकळा होईल.

* कच्च्या तेलाचे स्थैर्य: मध्य पूर्वेतील तणाव निवळल्याने कच्च्या तेलाच्या किमती नियंत्रणात राहतील, ज्याचा थेट सकारात्मक परिणाम भारताच्या चालू खात्यातील तुटीवर (ींएॲशपीं अलर्लीपीं्र शषळलळीं) होऊन रुपया मजबूत होईल.

* आयटी आणि सेवा क्षेत्राला बूस्ट: अमेरिकेच्या धोरणात्मक अनिश्चिततेला लगाम बसल्यामुळे भारतीय आयटी कंपन्यांना (उदा. टीसीएस, इन्फोसिस, विप्रो) नवीन आणि दीर्घकालीन करार मिळणे सुलभ होईल.

* आशियाई पुरवठा साखळीचा विस्तार: भारत, बांगलादेश आणि व्हिएतनाम यांसारख्या आशियाई देशांवरील अचानक लादले जाणारे टॅरिफ थांबल्याने आंतरराष्ट्रीय गुंतवणूकदारांचा भारतावरील विश्वास आणखी वाढेल.

निष्कर्ष

थोडक्यात सांगायचे तर, डोनाल्ड ट्रम्प आपले उर्वरित दोन वर्षे राष्ट्राध्यक्ष म्हणून पूर्ण करतील, परंतु वॉशिंग्टनमध्ये आता निर्णय लादण्याचे त्यांचे अधिकार संसदेच्या अंकुशामुळे मर्यादित झाले आहेत. जागतिक राजकारण पुन्हा एकदा एकतर्फी निर्णयांकडून समतोलाकडे झुकत आहे. भारतासाठी ही एक उत्तम संधी आहेआपली आर्थिक बाजू अधिक मजबूत करण्याची आणि अमेरिकेसोबत समान पातळीवर आर्थिक व सामरिक संबंध प्रस्थापित करण्याची!

पिंपरी डेअरी फार्म रेल्वे उड्डाणपुलाचे लोकार्पण; ल क्षेत्रीय कार्यालयाच्या नव्या इमारतीचे भूमिपूजन

रेल्वे फाटकावरील प्रतीक्षा संपणार; ६५.२८ कोटींचा पूल वाहतुकीसाठी खुला

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
पिंपरी : । प्रतिनिधी

पिंपरी-चिंचवड शहरातील वाहतूक कोंडी कमी करण्याच्या दृष्टीने महत्त्वपूर्ण असलेल्या पिंपरी डेअरी फार्म येथील रेल्वे उड्डाणपुलाचे लोकार्पण उपमुख्यमंत्री तथा पुणे जिल्ह्याच्या पालकमंत्री सुनेत्रा अजित पवार यांच्या हस्ते गुरुवारी (दि. ५) करण्यात आले. यावेळी महापालिकेच्या ल क्षेत्रीय कार्यालयाच्या नूतन इमारतीचे भूमिपूजनही करण्यात आले. या दोन्ही प्रकल्पांमुळे परिसरातील वाहतूक व्यवस्था आणि प्रशासकीय सुविधांमध्ये सुधारणा होण्याची अपेक्षा आहे.

रवी लांडगे यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या कार्यक्रमाला आमदार उमा खापरे, अमित गोरखे, उपमहापौर शर्मिला बाबर, माजी महापौर योगेश बहल, महापालिका आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांच्यासह नगरसेवक, पदाधिकारी आणि अधिकारी उपस्थित होते.

रेल्वे फाटकामुळे होणारा विलंब टळणार

पिंपरी डेअरी फार्म येथील रेल्वे उड्डाणपूल सुरू झाल्यामुळे मुंबई-पुणे रेल्वे मार्गावरील रेल्वे फाटक क्रमांक ६० बंद होणार आहे. त्यामुळे रेल्वे जाण्याच्या प्रतीक्षेत वाहनचालकांना थांबावे लागणार नाही. दापोडी-निगडी रस्त्याकडून पिंपरी गावात जाणाऱ्या नागरिकांना आता विनाअडथळा प्रवास करता येणार आहे. परिणामी प्रवासाचा वेळ, इंधन आणि श्रमाची बचत होणार आहे.

पिंपरी, पिंपळे सौदागर आणि रहाटणी परिसरातील नागरिकांना दापोडी-निगडी रस्त्याशी जोडणारा हा जवळचा पर्यायी मार्ग ठरणार आहे. शगुन चौकातून इंदिरा गांधी पुलामार्गे जाणाऱ्या वाहनांची वर्दळ कमी होण्यासही मदत होईल. तसेच संत तुकारामनगर मेट्रो स्थानकापर्यंत पोहोचण्यासाठी नागरिकांना पर्यायी मार्ग उपलब्ध होणार आहे. शगुन चौक, साई चौक

आणि पिंपरी पुलावरील वाहतुकीचा ताण कमी होण्यासही हा पूल उपयुक्त ठरणार असल्याचे आयुक्तांनी सांगितले.

५६७ मीटर लांबीचा पूल; ६७.२८ कोटींचा खर्च

या उड्डाणपुलासाठी ६७.२८ कोटी रुपयांची निविदा मंजूर करण्यात आली होती. पुलाची एकूण लांबी ५६७ मीटर, तर रुंदी १७.२ मीटर आहे. रेल्वे मार्गावरील व्हायाडक्टची लांबी ४७ मीटर असून रुंदी १९.५ मीटर आहे. अन्य व्हायाडक्टची लांबी २४० मीटर आहे.

दापोडी-निगडी रस्त्याकडील पोहोच रस्ता १३५ मीटर, तर पिंपरी बाजूकडील पोहोच रस्ता १४७ मीटर लांबीचा आहे. याशिवाय दोन्ही बाजूंना सेवा रस्ते विकसित करण्यात आले आहेत. पिंपरी बाजूकडील सेवा रस्ता पॉवर हाऊस चौक (वीणा सर्कल) पर्यंत ७१५ मीटर लांबीचा आहे. या मार्गावर पादचाऱ्यांसाठी पदपथही उभारण्यात आले आहेत.

या प्रकल्पासाठी संरक्षण मंत्रालयाने जुलै २०२२ मध्ये ५.९६ एकर जागा पिंपरी-चिंचवड महापालिकेकडे हस्तांतरित केली होती. त्यानंतर आवश्यक प्रक्रिया पूर्ण करून पुलाचे काम करण्यात आले.

ल क्षेत्रीय कार्यालयाला मिळणार नवी इमारत

महापालिकेच्या ल क्षेत्रीय कार्यालयाच्या नूतन इमारतीचे भूमिपूजनही यावेळी झाले. नागरिकांच्या नागरी सुविधा, तक्रारीचे निवारण आणि प्रशासकीय कामकाजासाठी क्षेत्रीय कार्यालय महत्त्वाचे केंद्र आहे. नव्या इमारतीमुळे अधिकारी-कर्मचाऱ्यांना आवश्यक सुविधा मिळण्यासह नागरिकांना विविध सेवा अधिक सुलभतेने उपलब्ध करून देणे शक्य होणार आहे.

महापौर रवी लांडगे म्हणाले, शहराचा विस्तार आणि वाहनांची वाढती संख्या लक्षात घेता वाहतूक कोंडीमुक्त व सुरक्षित प्रवासासाठी पायाभूत सुविधा विकसित करणे आवश्यक आहे. डेअरी फार्म येथील उड्डाणपूल दैनंदिन प्रवासातील अडथळा दूर करेल. त्याचा व्यापार, उद्योग आणि स्थानिक व्यवहारांनाही फायदा होईल.

आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी म्हणाले, भविष्यातील वाहतूक लक्षात घेऊन या पुलाची रचना, पोहोच रस्ते आणि सेवा रस्त्यांचे नियोजन करण्यात आले आहे. वाहनचालकांसोबत पादचाऱ्यांच्याही सुविधांचा विचार केला आहे.

रेल्वे फाटकामुळे होणारा विलंब टळल्याने वेळेची बचत होईल आणि शगुन चौक, साई चौक तसेच पिंपरी पुलावरील वाहतुकीचा ताण कमी होण्यास मदत होईल.

शेतकऱ्यांच्या मागणीनुसार भीमा व सीना नदीवर उमराणी-सादेपूरच्या धर्तीवर मोठ्या पाणी साठवण क्षमतेचे बॅरेज उभारण्यासाठी डीपीआर तयार करा : खा. प्रणिती शिंदे

शेतकऱ्यांसमवेत खासदार प्रणिती शिंदे यांनी उमराणी-सादेपूर येथील कर्नाटक सरकारच्या बॅरेजची केली प्रत्यक्ष पाहणी

■ सोलापूर : प्रतिनिधी

शेतकऱ्यांच्या मागणीनुसार सोलापूर जिल्ह्यातील भीमा व सीना नदीवर अधिक पाणी साठवण क्षमता असलेले नवीन बॅरेज उभारण्यासाठी खासदार प्रणितीशिंदे यांनी पुढाकार घेतला आहे. याच अनुषंगाने खासदार प्रणितीशिंदे यांनी मंगळवेढा तालुक्यातील शेतकऱ्यांसमवेत दक्षिण सोलापूर तालुक्यातील उमराणी-सादेपूर येथे कर्नाटक सरकारने बांधलेल्या बॅरेजची प्रत्यक्ष पाहणी केली. यावेळी जलसंपदा विभागाचे अधिकारी उपस्थित होते.

मंगळवेढा तालुक्यासह सोलापूर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांनी उमराणी-सादेपूरच्या धर्तीवर महाराष्ट्रातही अशा प्रकारचे बॅरेज उभारण्याची मागणी

केली होती. या मागणीची दखल घेत खासदार प्रणितीशिंदे यांनी पंढरपूर, मोहोळ, मंगळवेढा, उत्तर सोलापूर, दक्षिण सोलापूर आणि अक्कलकोट या सहा तालुक्यांतील भीमा व सीना नदीवर मोठ्या पाणी साठवण क्षमतेचे बॅरेज उभारण्यासाठी आवश्यक सर्वेक्षण करून सविस्तर प्रकल्प अहवाल (डीपीआर) तयार करण्याच्या सूचना जलसंपदा विभागाच्या अधिकाऱ्यांना दिल्या.

यावेळी बोलताना खासदार प्रणितीशिंदे म्हणाल्या की, सोलापूर जिल्ह्यात दिवसेंदिवस बागायती क्षेत्र वाढत असून भविष्यात शेतीसाठी पाण्याची गरजही मोठ्या प्रमाणात वाढणार आहे. दरवर्षी पावसाळ्यात महापुरामुळे भीमा व सीना नदीचे अतिरिक्त पाणी वाहून जाते. हे पाणी अडवून त्याचा अधिकाधिक साठा करता यावा, यासाठी उमराणी-सादेपूर बॅरेजच्या धर्तीवर मोठ्या साठवण क्षमतेचे बॅरेज उभारणे आवश्यक आहे. त्यामुळे शेतकऱ्यांना सिंचनासाठी मोठा फायदा होईल.

कोल्हापूर पद्धतीच्या बंधाऱ्यांचे केवळ मॉडिफिकेशन करण्याऐवजी अधिक पाणी साठवण क्षमता असलेल्या नवीन बॅरेजचे नियोजन करण्यात यावे. यासाठी सहाही तालुक्यांतील भीमा व सीना नदीवरील संभाव्य ठिकाणांचे सर्वेक्षण करून डीपीआर तयार करावा. या प्रकल्पांची संपूर्ण तांत्रिक माहिती मला द्यावी. मी शासन स्तरावर या कामांसाठी सातत्याने पाठपुरावा करेन, अशा सूचना त्यांनी अधिकाऱ्यांना दिल्या.

तसेच सिद्धापूर - वडापूर बॅरेजची उंची वाढविण्याची मागणीही यावेळी शेतकऱ्यांनी खासदार प्रणितीशिंदे यांच्याकडे केली. तसेच त्यावरून वाहतूक ही सुरू असावी या मागणीचाही सकारात्मक विचार करून संबंधित विभागाकडे पाठपुरावा करण्याची भूमिका त्यांनी व्यक्त केली.

यावेळी खासदार प्रणितीशिंदे यांनी उपस्थित शेतकऱ्यांशी संवाद साधत, त्यांच्या पाण्याच्या प्रश्नांची सोडवणूक करण्यासाठी उमराणी-सादेपूरच्या धर्तीवर सोलापूर जिल्ह्यात बॅरेज उभारण्याकरिता शासनाकडे प्रभावीपणे पाठपुरावा करण्याचे आश्वासन दिले.

यावेळी दामाजी कारखान्याचे संचालक राजेंद्र चरणूकाका पाटील, दामाजी कारखान्याचे संचालक दयानंद सोनगे, ग्रामपंचायत सदस्य रणजीतसिंह पाटील, सिद्धेश्वर डोके, प्रमोद पुजारी, महेश चव्हाण, रवींद्र पुजारी, लिंगप्पा सोनगे, सिद्धाराम कोळी, महादेव कोळी, दिनेश सोनगे, शेखर पाटील यांच्यासह परिसरातील शेतकरी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते..

महाराष्ट्र राज्य कंत्राटदार महासंघ व अभियंता संघटना व पाणीपुरवठा कंत्राटदार संघटनाची यशस्वी बैठकी

■ सोलापूर : प्रतिनिधी

गेल्या अनेक दिवसांपासून महाराष्ट्र राज्य कंत्राटदार महासंघ व राज्य अभियंता संघटना व महाराष्ट्र राज्य पाणीपुरवठा कंत्राटदार संघटना राज्यातील कंत्राटदार यांचे शासनाकडे असलेल्या प्रलंबित देयके व इतर प्रश्न व समस्या बाबत फोन आंदोलन करीत होते.

यावेळीच सदर संघटनेचे शिष्टमंडळास सार्वजनिक बांधकाम मंत्री मंत्रालय मध्ये बैठकीचे लेखी पत्र दिले होते यानुसार मंत्री महोदय यांचे मंत्रालय मधील दालनात मा ना शिवेंद्रसिंहराजे भोसले, सचिव शरद राजभोज, आबासाहेब नागरगोजे,व सा बा विभागाचे वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित होते बैठक जवळपास १ तास झाली सदर बैठकीत झालेले. सकारात्मक निर्णय

अ) सार्वजनिक बांधकाम विभाग

१) राज्यातील रस्ते दुरुस्ती व खड्डे भरणे यांसाठी ९७०० कोटी उपलब्ध करण्यात आले आहे. यापैकी ५००० कोटी वितरण झाले आहे. उर्वरित सुद्धा वितरण सुरू करण्यात येत आहे.

२) राज्यातील इमारत दुरुस्ती चे देयके देण्यासाठी १३०० कोटींची गरज आहे यासाठी आता तातडीने ७०० कोटी दिवाळीपूर्वी वितरण करण्यात येणार आहे.

३) कंत्राटदार यांचे आत्महत्या बाबत शासकीय समिती स्थापन करण्यात येणार आहे.यामध्ये कंत्राटदार संघटनेचे सदस्य यांचा समावेश असणार आहे.

४) महाराष्ट्र मधील विकास कामे करण्यासाठी कामांचे अंदाजपत्रक करण्यासाठी सन २०२२- २३ पासुन प्रसिद्ध न झालेला डड्ठ (राज्य दरसुची पुस्तक) हे ३० नोव्हेंबर २०२६ पर्यंत प्रसिद्ध करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

५) राज्यातील कंत्राटदार यांचे देयकामधुन पुर्वी जसा १८ टक्के ऋद्ध वजा न करता दिला जात होता ,त्याच पद्धतीचा परत अवलंब करण्याचा निर्णय झाला आहे,

गणेश तलावाच्या पुनरुज्जीवनासाठी उपमहापौर शर्मिला बाबर आक्रमक

कासव-माशांच्या मृत्यूची चौकशी, पाण्याची गुणवत्ता तपासून गाळ काढण्याची आयुक्तांकडे मागणी

■ पिंपरी : प्रतिनिधी

निगडी येथील गणेश तलावात मोठ्या संख्येने कासव आणि मासे मृत अवस्थेत आढळल्याच्या घटनेची उपमहापौर शर्मिला बाबर यांनी गंभीर दखल घेतली आहे. तलावातील जलचरांच्या मृत्यूची सखोल चौकशी करून तलावाच्या पुनरुज्जीवनासाठी तातडीने उपाययोजना कराव्यात, अशी मागणी त्यांनी महापालिका आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली.

यावेळी सभागृहनेते प्रशांत शितोळे आणि नगरसदस्य शत्रुघ्न (बापू) काटे उपस्थित होते.

निगडीतील गणेश तलाव हा नागरिकांसाठी विरंगुळ्याचे ठिकाण असण्याबरोबरच परिसरातील जैवविविधतेच्या दृष्टीने महत्त्वाचा जलस्रोत आहे. मात्र, तलावात कासव आणि मासे मृत आढळल्याने पर्यावरणप्रेमी आणि नागरिकांमध्ये चिंता व्यक्त होत आहे. तलावातील पाण्याची गुणवत्ता,

साचलेला गाळ किंवा अन्य कारणांमुळे जलचरांचा मृत्यू झाला का, याची तांत्रिक तपासणी करण्याची गरज बाबर यांनी व्यक्त केली.

तलावातील पाण्याचे नमुने प्रयोगशाळेत तपासावेत, साचलेला गाळ काढून स्वच्छता करावी आणि तलावाच्या दीर्घकालीन संवर्धनासाठी सर्वसमावेशक आराखडा तयार करावा, अशी मागणी त्यांनी केली.

> शहरातील नैसर्गिक जलस्रोतांचे संवर्धन, पर्यावरणाचे संरक्षण आणि जलचरांचे अस्तित्व टिकवणे ही सामूहिक जबाबदारी आहे. गणेश तलावासह शहरातील अन्य नैसर्गिक स्थळांचे सौंदर्य आणि पर्यावरणीय समृद्धी जपण्यासाठी प्रभावी उपाययोजना राबविण्यासाठी आम्ही प्रयत्नशील राहू.
> - शर्मिला बाबर, उपमहापौर, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका

तसेच पाण्याच्या गुणवत्तेची नियमित तपासणी आणि देखभालीची कायमस्वरूपी व्यवस्था निर्माण करण्यावरही त्यांनी भर दिला. आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांच्याशी चर्चा करताना बाबर यांनी संबंधित विभागाला तातडीने कार्यवाहीचे निर्देश देण्याची विनंती केली. गणेश तलावाचा प्रश्न केवळ स्वच्छतेपुरता मर्यादित नसून जलचरांचे संरक्षण आणि पर्यावरणीय समतोल राखण्याशी संबंधित असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

दैनिक राज्य लोकतंत्र हे पत्र मुद्रक, प्रकाशक मालक सीमा भिमराव मस्के यांनी जगमित्र प्रिंटर्स ॲण्ड सेल्स कॉर्पोरेशन सुमतीनगर, जालना रोड, बीड येथे छापून कार्यालय दैनिक राज्य लोकतंत्र, राजीव गांधी चौक, कॅनाल रोड, बीड, ता.जि. बीड, ४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक** - सीमा मस्के (मोकाशे) । **कार्यकारी संपादक** - सुभाष विलासराव चौरे या अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायालयीन वाद बीड न्यायकक्षेत. EMAIL- RAJYALOKTANTRA@GMAIL.COM NO.L SB/BEED RNP-206/2024-26

सारांश वृत्त

बनावट कागदपत्रांचा खेळ करून कोट्यवधींच्या जमिनीवर डोळा!

छत्रपती संभाजीनगर / प्रतिनिधी

जमिनींच्या व्यवहारांमध्ये बनावट कागदपत्रांचा वापर करून मालमत्ता हडपण्याचे प्रकार थांबण्याचे नाव घेत नाहीत. छत्रपती संभाजीनगरमध्ये मुंबई महामार्गालगत असलेल्या मौल्यवान जमिनीवर ताबा मिळवण्यासाठी बनावट दस्तऐवज, खोट्या सह्या आणि बनावट आधारकार्डचा वापर केल्याचा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला आहे. एवढेच नव्हे, तर जमिनीचा ताबा मिळवण्यासाठी थेट बुलडोझर आणून तेथील साहित्य नष्ट करण्याचाही प्रयत्न झाल्याचा आरोप आहे.

या प्रकरणी छावणी पोलिसांनी बीडमधील शेख हुसेन शेख मोहम्मद फरदुस ऊर्फ शब्बीर गुलाम अब्बास युसुफ आणि इलीयास फारुकी या दोघांना अटक केली आहे. अर्पणा सतीश मुंदडा यांच्या वडिलांच्या मालकीची मुंबई महामार्गालगत गट क्रमांक १०९ मध्ये जमीन आहे. आरोपींनी संगनमत करून खोट्या सह्या आणि बनावट कागदपत्रांच्या आधारे या जमिनीचे बेकायदेशीर दस्त तयार केल्याचा आरोप तक्रारीत करण्यात आला आहे. इलीयास फारुकी याने बनावट आधारकार्ड तयार करून दिल्याचेही तक्रारीत नमूद आहे. विशेष म्हणजे या दोघांची नावे यापूर्वी गेवराई तालुक्यातील सिरसमार्ग परिसरातील इनामी आणि औकाफ जमिनींच्या प्रकरणांतही चर्चेत आली होती. त्यामुळे या प्रकरणामागे आणखी काही व्यवहारांचे धागेदोरे आहेत का, याचाही तपास महत्त्वाचा ठरणार आहे.

शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत, दिवसा वीज आणि सिंचनाचे पाणी देण्यावर शासनाचा भर : सुनेत्रा पवार

जिल्हा परिषद उपाध्यक्ष विवेक वळसे पाटील यांची माहिती; रस्ते, क्रीडांगणे, संरक्षक भिंतींसह सार्वजनिक सुविधांची कामे होणार

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
चाकण: प्रतिनिधी

राज्यातील शेतकऱ्यांना आर्थिक संकटातून बाहेर काढण्यासाठी महायुती शासन कटिबद्ध असून शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत, दिवसा वीज, सिंचनासाठी पाणी आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या सुविधा उपलब्ध करून देण्यावर शासनाने विशेष भर दिला आहे, असे प्रतिपादन सुनेत्रा पवार यांनी केले. ४ नोव्हेंबर २०२६ रोजी खेड तालुक्यातील चाकण येथे आयोजित विविध विकासकामांच्या उद्घाटन आणि लोकार्पण सोहळ्यात त्या बोलत होत्या.

या कार्यक्रमात बोलताना त्यांनी शासनाच्या शेतकरी कल्याणकारी योजनांचा आढावा घेतला. शेतकऱ्यांना रात्रीच्या वेळी शेतात पाणी भरताना अनेक संकटांना सामोरे जावे लागते, ही अडचण दूर करण्यासाठी शासनाने दिवसा वीज देण्याचे धोरण अवलंबले असून खेड तालुक्यातील कडूस-पानमंदवाडी येथील सौर ऊर्जा प्रकल्पाचे लोकार्पण करण्यात आल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. तसेच शेतीसाठी पुरेशा प्रमाणात सिंचनाचे पाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी विविध

जलसंधारणाची कामे गतीने पूर्ण केली जात असल्याचे त्यांनी सांगितले.

शेतीमध्ये आधुनिक कृषी तंत्रज्ञानाचा वापर वाढवून उत्पादन खर्च कमी करणे आणि शेतमालाला योग्य बाजारपेठ मिळवून देऊन शेतकऱ्यांचे जीवनमान उंचावणे हेच शासनाचे मुख्य उद्दिष्ट असल्याचे सांगत त्यांनी विविध स्थानिक विकासकामांना प्रशासकीय मंजुरी देऊन निधी उपलब्ध करून दिला जाईल, अशी ग्वाही दिली. या सोहळ्याला स्थानिक लोकप्रतिनिधी, प्रशासकीय अधिकारी आणि नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

या बातमीमध्ये विशिष्ट विकासकामांचा तपशील (उदा. सौर ऊर्जा प्रकल्पाची क्षमता किंवा एकूण निधी खर्च) समाविष्ट करायचा आहे का, की तुम्हाला पुढील भागाचे लेखन हवे आहे?

निरगुडसरमध्ये बिबट्याचा दुचाकीस्वारावर हल्ला; गोठ्यातील कालवडीला ठार

आदित्य सुडके किरकोळ जखमी; दुसरी कालवडही जखमी, थोरात मळा परिसरात भीतीचे वातावरण

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
मंचर : प्रतिनिधी

निरगुडसर (ता. आंबेगाव) येथील थोरात मळा परिसरात बिबट्याने दुचाकीस्वारावर हल्ला केल्याची घटना घडली. या हल्ल्यात आदित्य कैलास सुडके हे किरकोळ जखमी झाले. याच परिसरात गणेश दांगट यांच्या गोठ्यावरही बिबट्याने हल्ला करून एका कालवडीला ठार केले, तर दुसरी कालवड जखमी झाली. या घटनांमुळे परिसरातील नागरिक आणि पशुपालकांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरले आहे.

आदित्य सुडके हे दुचाकीवरून घरी जात असताना बिबट्याने अचानक त्यांच्यावर झडप घातली. या हल्ल्यात ते किरकोळ जखमी झाले. त्यांना तातडीने उपजिल्हा रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. उपचारानंतर त्यांना घरी सोडण्यात आले.

घटनेची माहिती मिळताच वनपरिक्षेत्र अधिकारी विकास भोसले यांनी सुडके यांच्या घरी भेट देऊन त्यांच्या प्रकृतीची विचारपूस केली. तसेच घटनास्थळाची माहिती घेत बिबट्याला पकडण्यासाठी पिंजरा लावण्याच्या सूचना वनरक्षकांना दिल्या.

दरम्यान, गणेश दांगट यांच्या गोठ्यात घुसून बिबट्याने कालवडीवर हल्ला केला. यात एका कालवडीचा मृत्यू झाला, तर दुसरी जखमी झाली. या घटनेमुळे पशुपालकांमध्ये चिंतेचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

ऊसतोडीमुळे बिबट्यांचा मानवी वस्तीकडे वावर

सध्या परिसरात ऊसतोड सुरू असल्याने बिबट्यांची नैसर्गिक लपण्याची ठिकाणे कमी होत आहेत. त्यामुळे बिबटे मानवी वस्तीजवळ येण्याची शक्यता वाढली आहे. शेतकऱ्यांनी शेतात काम करताना तसेच जनावरांना चारा-पाणी देताना विशेष खबरदारी घ्यावी. संध्याकाळच्या वेळी अंधारात एकट्याने बाहेर जाणे टाळावे. लहान मुलांना घराबाहेर एकटे सोडू नये. बिबट्या दिसल्यास त्याच्या जवळ जाण्याचा किंवा त्याला डिवचण्याचा प्रयत्न न करता तातडीने वनविभागाला माहिती द्यावी, असे आवाहन करण्यात आले आहे.

दौंडमध्ये २४०० एकर वनक्षेत्रासाठी 'मास्टर प्लॅन' तयार करणार; आमदार राहुल कुल यांचा वनविभागाकडे आग्रह

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
दौंड: प्रतिनिधी

तालुक्यातील पाटस, रोटी, कुसेगाव आणि पडवी परिसरातील सुमारे २४०० एकर वनक्षेत्राचा कायापालट करण्यासाठी एक सर्वसमावेशक 'मास्टर प्लॅन' (सर्वंकष आराखडा) तयार करण्याची मागणी आमदार राहुल कुल यांनी वनविभागाकडे केली आहे. या नियोजित आराखड्यामुळे परिसरातील जलसंधारण, वृक्षलागवड आणि पर्यटनाला मोठी चालना मिळणार आहे.

आमदार कुल यांनी वनविभागाच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांसोबत घेतलेल्या बैठकीत यासंदर्भात आग्रही भूमिका मांडली. या मास्टर प्लॅनच्या माध्यमातून खालील प्रमुख मुद्द्यांवर भर दिला जाणार आहे:

* जलसंधारण आणि वृक्षलागवड: २४०० एकर वनक्षेत्रात मोठ्या प्रमाणावर पाणी अडवणे, जिरवणे यांसारखी जलसंधारणाची कामे केली जातील. तसेच स्थानिक पर्यावरणाला पूरक अशा वृक्षांची लागवड करून वनसंवर्धन केले जाईल.
* पर्यटन विकास: या वनक्षेत्राचा निसर्ग पर्यटनाच्या दृष्टीने विकास करून स्थानिकांसाठी रोजगाराच्या नवीन संधी उपलब्ध करण्याचा मानस आहे.
* मानव-वन्यजीव संघर्ष निवारण: दौंड आणि शिरूर तालुक्यात बिबट्यांचा वावर वाढल्याने निर्माण झालेली परिस्थिती लक्षात घेता, शेतकरी आणि वन्यजीव यांच्यातील संघर्ष रोखण्यासाठी उपाययोजना आखल्या जातील.
* शेतकऱ्यांना दिलासा: अनेक शेतकऱ्यांच्या खासगी जमिनींवर वनविभागाच्या चुकीच्या नोंदी झाल्याच्या तक्रारी आहेत. या मास्टर प्लॅनच्या अंमलबजावणी दरम्यान या त्रुटी दूर करून शेतकऱ्यांना न्याय दिला जाईल.

या महत्त्वाकांक्षी प्रकल्पामुळे दौंड तालुक्याचा वनविकास तर होईलच, शिवाय पर्यावरण समतोल राखण्यासही मोठी मदत होणार आहे.

तुम्हाला या बातमीमध्ये विशिष्ट उप-शीर्षके जोडायची आहेत का, किंवा या प्रकरणातील पुढील घडामोडींविषयी अधिक माहिती हवी आहे?

आमदार-खासदार विकत घ्यायला पैसा; शेतकऱ्यांना द्यायला ठणठणाट!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नेवासा / प्रतिनिधी

बीडमध्ये दुष्काळाचे भयावह चित्र; कागदावर नियोजन, शेतकऱ्यांना प्रत्यक्ष मदत कधी?

बीड / प्रतिनिधी

बीड जिल्ह्यात दुष्काळाने शेतकऱ्यांचे कंबरडे मोडले असताना प्रशासन आता जल, चारा आणि रोजगाराच्या नियोजनाची भाषा करत आहे. मात्र, प्रश्न नियोजनाच्या बैठकांचा नसून संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांपर्यंत प्रत्यक्ष मदत कधी पोहोचणार, हा आहे. मंत्री पंकजा मुंडे यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हाधिकारी कार्यालयात झालेल्या दुष्काळ आढावा बैठकीत जिल्ह्याची भीषण परिस्थिती समोर आली.

जिल्ह्यात यंदा सरासरीच्या केवळ ६३ टक्के पाऊस झाला आहे. तब्बल ७ लाख ८४ हजार ४७९ हेक्टरवरील पिकांचे ३३ टक्क्यांपेक्षा अधिक नुकसान झाले असून, प्रशासनाने ७७४ कोटी ७९ लाख रुपयांच्या निधीची मागणी केली आहे. शेतकऱ्यांना पीक विम्यापोटी पाच हजार रुपये आगाऊ देण्याचे नियोजन आहे. मात्र, नुकसानभरपाईची प्रतीक्षा करणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रत्यक्ष पैसे कधी मिळणार, हा प्रश्न कायम आहे.

जिल्ह्यातील भूजल पातळी ४.७५ मीटरने घसरली आहे. १६४ प्रकल्पांमध्ये केवळ १२.०१ टक्के पाणीसाठा शिल्लक असून, ७१ प्रकल्प कोरडे पडले आहेत. तब्बल २९४ टँकरड्रे पाणीपुरवठा सुरू आहे. अवैध पाणी उपसा रोखण्यासाठी २,७१० जोडण्या तोडण्यात आल्या असून, २६६ पंप जप्त केले आहेत.

विशेष म्हणजे उपलब्ध चारा केवळ २६ दिवस पुरेल, असा अंदाज आहे. त्यामुळे पशुधनाचा प्रश्नही गंभीर बनला आहे. पंकजा मुंडे यांनी जलसंधारण, चारा निर्मिती, रोजगार हमीची कामे आणि प्रलंबित पाणीपुरवठा योजना पूर्ण करण्याचे निर्देश दिले.

मुख्याध्यापिका कांता साकोरे यांना २०२६-२७ चा 'आयडॉल टीचर' पुरस्कार जाहीर

९५ गुणांसह राज्यस्तरीय निवड; शैक्षणिक योगदान आणि नावीन्यपूर्ण उपक्रमांची दखल

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
लोणी-धामणी : प्रतिनिधी

पाबळ (ता. शिरूर) येथील जिल्हा परिषद मॉडेल शाळा क्रमांक एकच्या मुख्याध्यापिका सौ. कांता अरुण साकोरे यांना सन २०२६-२७ चा 'आयडॉल टीचर' पुरस्कार जाहीर झाला आहे. महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेकडून त्यांच्या शैक्षणिक कार्याची आणि विविध नावीन्यपूर्ण उपक्रमांमधील योगदानाची दखल घेण्यात आली. पुरस्कारासाठी झालेल्या मूल्यांकनात त्यांना १०० पैकी ९७ गुण मिळाले.

मागील शैक्षणिक वर्षातील विद्यार्थ्यांची अध्ययन निष्पत्ती, जिल्हा, राज्य व विभागीय स्तरावरील शैक्षणिक कामगिरी, शिक्षकांची नियमित उपस्थिती, राबविलेले शैक्षणिक उपक्रम, शिष्यवृत्ती परीक्षेतील योगदान, राष्ट्रीय व राज्यस्तरीय नवोपक्रम तसेच शिक्षक सुलभक म्हणून केलेल्या कार्याच्या आधारे हे मूल्यांकन करण्यात आले.

साकोरे यांनी शिष्यवृत्ती परीक्षेच्या तयारीसाठी केलेले मार्गदर्शन, विविध शैक्षणिक स्पर्धांमधील विद्यार्थ्यांचा सहभाग आणि नवोपक्रमांची अंमलबजावणी या बाबींमध्ये विशेष योगदान दिले आहे. केथॉन स्पर्धेत विभागीय स्तरापर्यंत सहभाग, स्क्रॅच कोडिंगमध्ये विद्यार्थ्यांचा जिल्हास्तरीय सहभाग,

परकीय भाषा शिक्षण, राष्ट्रीय कार्यक्रमांमधील सहभाग तसेच वर्षभर रजा न घेता केलेले कार्य या बाबी त्यांच्या मूल्यांकनात महत्त्वपूर्ण ठरल्या. जिल्हा स्तरापर्यंत शिक्षक सुलभक म्हणूनही त्यांनी जबाबदारी पार पाडली आहे.

साकोरे यांच्या शैक्षणिक कार्याची यापूर्वीही विविध पुरस्कारांच्या माध्यमातून दखल घेण्यात आली आहे. त्यांना २०१० मध्ये जिल्हा शिष्यवृत्ती पुरस्कार, २०१६ मध्ये शिरूर तालुका आदर्श शिक्षक पुरस्कार, २०२१ मध्ये पुणे जिल्हा आदर्श शिक्षक पुरस्कार आणि २०२५ मध्ये जिल्हा उपक्रमशील शिक्षक पुरस्कार मिळाला आहे.

नियमित अध्यापनासोबत विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास, तंत्रज्ञानाधारित शिक्षण आणि नावीन्यपूर्ण उपक्रमांना प्रोत्साहन देण्याच्या त्यांच्या कार्याला राज्यस्तरावर मिळालेली ही पावती मानली जात आहे. त्यांच्या या यशाबद्दल शैक्षणिक क्षेत्रातून अभिनंदन होत आहे.

शिष्यवृत्ती परीक्षेत चांडोली बुद्रुक केंद्राचा गुणवत्तेचा झेंडा!

दोन वर्षांत १२७ विद्यार्थ्यांचा राज्य व जिल्हा गुणवत्ता यादीत समावेश; १५ शिक्षकांचा जिल्हास्तरीय पुरस्काराने गौरव

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
लोणी-धामणी :प्रतिनिधी

ग्रामीण भागातील शाळाही शैक्षणिक गुणवत्तेचा आदर्श निर्माण करू शकतात, हे चांडोली बुद्रुक केंद्राने सिद्ध केले आहे. शिष्यवृत्ती परीक्षेत गेल्या दोन वर्षांत केंद्रातील तब्बल १२७ विद्यार्थ्यांनी राज्य व जिल्हा गुणवत्ता यादीत स्थान मिळवले असून, आंबेगाव तालुक्यात केंद्राने प्रथम क्रमांक पटकावला आहे. या उल्लेखनीय कामगिरीची दखल घेत पुणे जिल्हा परिषदेने केंद्रातील पाच शाळांमधील १५ शिक्षकांना जिल्हास्तरीय शिष्यवृत्ती मार्गदर्शक शिक्षक पुरस्काराने सन्मानित केले.

विद्यार्थ्यांची आकलनशक्ती, प्रश्न सोडविण्याची क्षमता आणि परीक्षेतील आत्मविश्वास वाढविण्यासाठी केंद्रातील शिक्षकांनी विशेष नियोजन केले होते. नियमित अध्यापनासोबत सराव परीक्षा, उजळणी आणि वैयक्तिक मार्गदर्शनावर भर देण्यात आला. शिक्षकांचे सातत्यपूर्ण प्रयत्न, विद्यार्थ्यांची मेहनत आणि शाळांचे सामूहिक नियोजन यामुळे हे यश साध्य झाले.

पुणे जिल्हा परिषदेच्या शरदचंद्रजी पवार सभागृहात आयोजित 'कॉफी विथ अध्यक्ष, उपाध्यक्ष आणि सीईओ' या कार्यक्रमात पुरस्कार वितरण करण्यात आले. सन २०२४-२५ आणि २०२५-२६ या शैक्षणिक वर्षांत इयत्ता चौथी, पाचवी, सातवी आणि आठवीच्या शिष्यवृत्ती परीक्षेत पाच किंवा त्यापेक्षा अधिक विद्यार्थी राज्य व जिल्हा गुणवत्ता यादीत आणणाऱ्या शिक्षकांची पुरस्कारासाठी निवड करण्यात आली होती. जिल्हा परिषद अध्यक्ष वीरधवल जगदाळे, उपाध्यक्ष विवेक वळसे पाटील, मुख्य कार्यकारी अधिकारी गजानन पाटील आणि प्राथमिक शिक्षणाधिकारी ललिता दहितुले यांच्या हस्ते सन्मानचिन्ह व प्रशस्तीपत्र देऊन शिक्षकांचा गौरव करण्यात आला.

पुणे जिल्हा परिषदेच्या पुरस्कार वितरण सोहळ्यात चांडोली बुद्रुक केंद्रातील पुरस्कारप्राप्त शिक्षकांचा मान्यवरांच्या हस्ते गौरव करण्यात आला.

पुरस्कारप्राप्त शिक्षकांमध्ये जिल्हा परिषद प्राथमिक केंद्रशाळा चांडोली बुद्रुक येथील केंद्रप्रमुख सीमा सुरेश कहडणे, संगीता सतीश वाव्हळ, सोनाली मारुती पालेकर, दीपा दत्ता गोरडे आणि अनिल एकनाथ लोंढे; पिंपळगाव तर्फे महाळुंगे शाळेतील मृणाल नंदकिशोर गांजाळे, शशिकांत दत्तात्रय थोरात, धनश्री प्रदीप चासकर, सुनील सोपान वाघ, रोहिणी पांडुरंग लोंढे आणि अनिता संतोष पोखरकर; थोरांदळे शाळेतील संदीप बबन शिंदे व कमल संतोष थोरात; चांडोली खुर्द शाळेतील साधना दत्तात्रय सांडभोर आणि कळंब शाळेतील सुनीता राजेंद्र चासकर यांचा समावेश आहे. या शैक्षणिक उपक्रमाला गटशिक्षणाधिकारी रुपाली धोका, शिक्षणविस्तार अधिकारी शैला निमसे आणि शालेय व्यवस्थापन समित्यांचे मार्गदर्शन लाभले. शिक्षक, शाळा आणि शिक्षण प्रशासन यांच्यातील समन्वयातून विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्तावाढीसाठी राबविण्यात आलेल्या प्रयत्नांना यश मिळाले.

शिक्षकांच्या मेहनतीला जिल्हास्तरीय पावती

विद्यार्थ्यांच्या यशामागे शिक्षकांचे नियोजन, जिद्द आणि समर्पित वृत्ती महत्त्वाची ठरते. चांडोली बुद्रुक केंद्रातील १५ शिक्षकांचा जिल्हास्तरावर झालेला गौरव हा त्यांच्या शैक्षणिक योगदानाचा सन्मान मानला जात आहे. या पुरस्कारामुळे केंद्रातील इतर शिक्षकांनाही गुणवत्तावाढीसाठी अधिक जोमाने काम करण्याची प्रेरणा मिळणार आहे. पुरस्कारप्राप्त शिक्षकांचे केंद्रातील शिक्षकवृंदाच्या वतीने अभिनंदन करण्यात आले.

मेटा प्लॅटफॉर्मवर बाल लैंगिक शोषणाचे साहित्य प्रसारित? दिल्ली पोलिसांकडून फेसबुक-इन्स्टाग्रामविरोधात एफआयआर!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
दिल्ली : प्रतिनिधी

सोशल मीडियावर कोट्यवधी वापरकर्त्यांचा वावर असताना बालकांच्या सुरक्षेचा प्रश्न पुन्हा एकदा गंभीर बनला आहे. फेसबुक आणि इन्स्टाग्रामसारख्या लोकप्रिय सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्मवर बाल लैंगिक शोषणाशी संबंधित संशयास्पद साहित्य प्रसारित होत असल्याच्या आरोपांवरून दिल्ली पोलिसांनी मोठी कारवाई केली आहे. दिल्ली पोलिसांच्या विशेष कक्षाने (स्पेशल सेल) या प्रकरणी एफआयआर दाखल केला असून, मेटाच्या प्लॅटफॉर्मवरील कथित गैरप्रकारांचा तपास सुरू केला आहे.

या प्रकरणात सुमारे १० लिंक्स तक्रारीद्वारे पोलिसांच्या निदर्शनास आणून देण्यात आल्या होत्या. या लिंक्सच्या माध्यमातून बाल लैंगिक शोषणाशी संबंधित संशयास्पद सामग्री प्रसारित होत असल्याचा आरोप करण्यात आला आहे. या तक्रारीची गंभीर दखल घेत पोलिसांनी संबंधित लिंक्सची सत्यता आणि त्यामागील घटनाक्रम तपासण्यास सुरुवात केली आहे.

या प्रकरणी ८ ऑक्टोबर रोजी माहिती तंत्रज्ञान कायदा, २००० अंतर्गत एफआयआर नोंदवण्यात आला. त्यामध्ये कलम ६७ आणि ६७बी यांचा समावेश आहे. कलम ६७ नुसार इलेक्ट्रॉनिक माध्यमातून अश्लील सामग्री प्रकाशित किंवा प्रसारित करणे हा गुन्हा आहे. तर कलम ६७बी विशेषतः बालकांचे लैंगिक शोषण दर्शवणारी सामग्री इलेक्ट्रॉनिक माध्यमातून प्रकाशित किंवा प्रसारित करण्याशी संबंधित आहे.

मात्र, या प्रकरणात नेमकी सामग्री कोणी अपलोड केली, तिचा प्रसार किती मोठ्या प्रमाणावर झाला आणि संबंधित प्लॅटफॉर्मच्या यंत्रणांनी तक्रारींवर काय कारवाई केली, याबाबत अद्याप अधिकृत तपशील समोर आलेला नाही. एफआयआर दाखल होणे म्हणजे आरोप सिद्ध होणे नव्हे, हेही लक्षात घेणे आवश्यक आहे.

या घटनेमुळे मेटासारख्या मोठ्या तंत्रज्ञान कंपन्यांच्या कंटेंट मॉडरेशन यंत्रणेवर आणि बालसुरक्षेसाठीच्या जबाबदारीवर पुन्हा प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. सोशल मीडियावर केवळ वापरकर्त्यांची संख्या वाढवणे पुरेसे नाही, तर बालकांच्या शोषणाला आळा घालण्यासाठी प्रभावी देखरेख आणि तातडीची कारवाई करणेही कंपन्यांची जबाबदारी आहे. बालकांच्या सुरक्षिततेच्या बाबतीत तंत्रज्ञान कंपन्यांची उत्तरदायित्वाची कसोटी आता या तपासातून लागणार आहे.

सारांश वृत्त

गोकुळच्या सत्तेसाठी भाजपचा जनादेशावरच डल्ला!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
■ कोल्हापूर / प्रतिनिधी

कोल्हापुरातील गोकुळ दूध संघाची सत्ता मिळवण्यासाठी आता लोकशाहीच्या नियमांनाच वाकवले जात असल्याचा गंभीर आरोप होत आहे. निवडणुकीत बहुमत मिळवूनही सतेज पाटील गटाला सत्तेपासून दूर ठेवण्याचा प्रयत्न होत असल्याने काँग्रेसने भाजपविरोधात आक्रमक भूमिका घेतली आहे. लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनीही या प्रकरणावरून भाजपला लक्ष्य करत दूध उत्पादकांच्या मतांची चोरी करणाऱ्यांना शेतकरी कधीही माफ करणार नाही, असा इशारा दिला.

गोकुळच्या २५ संचालकांपैकी सतेज पाटील गटाचे १३, तर महायुतीचे १२ संचालक निवडून आले आहेत. म्हणजेच दूध उत्पादकांनी स्पष्ट बहुमत काँग्रेसप्रणित गटाला दिले. मात्र, निवडणुकीनंतर सहकार कायद्यात बदल करून शासननियुक्त संचालकांना मतदानाचा अधिकार देण्याचा निर्णय घेण्यात आला. पाच संचालक नियुक्त करण्याची तरतूद असून, त्यापैकी चार जणांना मतदानाचा अधिकार मिळणार आहे. त्यामुळे निवडणुकीतील बहुमताचे गणितच बदलण्याची शक्यता आहे.

राहुल गांधी यांनी याला बहुमताची चोरी आणि जनादेशात भेसळ करण्याचा प्रकार म्हटले आहे. सतेज पाटील यांनीही सरकारवर निशाणा साधत साडेपाच लाख दूध उत्पादकांच्या संस्थेत राजकीय हस्तक्षेप सहन केला जाणार नाही, असे स्पष्ट केले.

९ नोव्हेंबरला दसरा चौकातून जिल्हाधिकारी कार्यालयापर्यंत संघर्ष मोर्चा काढण्यात येणार आहे. शिवाय न्यायालयीन लढाईचाही इशारा देण्यात आला आहे. माजी सरन्यायाधीश बी. आर. गवई यांनीही अशा नियुक्त्यांना मतदानाचा अधिकार देण्याच्या निर्णयाच्या घटनात्मक वैधतेवर प्रश्न उपस्थित केले आहेत.

भारताची संरक्षणक्षमता आणखी बळकट! स्वदेशी 'प्रलय' क्षेपणास्त्राची यशस्वी चाचणी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
दिल्ली : प्रतिनिधी

भारताच्या संरक्षण सज्जतेच्या दृष्टीने महत्त्वाची घडामोड समोर आली आहे. संरक्षण संशोधन आणि विकास संस्था अर्थात डीआरडीओने स्वदेशी बनावटीच्या 'प्रलय' या अर्ध-बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्राची (टौरोळ-इरश्रश्रळींळल चळींळश्रश) यशस्वी उड्डाण चाचणी घेतली आहे. गुरुवारी, ५ नोव्हेंबर २०२६ रोजी ओडिशाच्या किनारपट्टीजवळील डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम बेटावर ही चाचणी पार पडली.

सकाळी सुमारे ११ वाजून १० मिनिटांनी या क्षेपणास्त्राचे प्रक्षेपण करण्यात आले. संरक्षण मंत्रालयाने दिलेल्या माहितीनुसार, ही चाचणी वापरकर्ता मूल्यांकन चाचण्यांचा (णीशअॅ ऍीरश्रीरींळेप ढअॅळरश्री) भाग होती. चाचणीदरम्यान निश्चित करण्यात आलेली सर्व उद्दिष्टे यशस्वीपणे पूर्ण करण्यात आली आहेत. या चाचणीच्या कामगिरीची पडताळणी चांदीपूर येथील इंटिग्रेटेड टेस्ट रेंजने तैनात केलेल्या विविध उपकरणांमधून मिळालेल्या आकडेवारीच्या आधारे करण्यात आली. या उपकरणांनी क्षेपणास्त्राच्या उड्डाणाशी संबंधित महत्त्वपूर्ण माहिती नोंदवली. त्याआधारे चाचणी यशस्वी झाल्याचे संरक्षण मंत्रालयाने स्पष्ट केले. 'प्रलय' हे स्वदेशी विकसित केलेले अर्ध-बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्र आहे. पारंपरिक बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्रांच्या तुलनेत अर्ध-बॅलिस्टिक क्षेपणास्त्रांच्या उड्डाणमार्गात बदल करण्याची क्षमता असते. त्यामुळे त्यांचा अचूक मागोवा घेणे आणि त्यांना लक्ष्यापर्यंत पोहोचण्यापूर्वी रोखणे संरक्षण यंत्रणांसाठी आव्हानात्मक ठरू शकते. संरक्षणमंत्री राजनाथ सिंह यांनी या यशस्वी चाचणीबद्दल डीआरडीओ आणि संबंधित संरक्षण पथकांचे अभिनंदन केले आहे. मात्र, या चाचणीमुळे भारताच्या क्षेपणास्त्र विकास कार्यक्रमातील पुढील टप्प्यांकडे लक्ष लागले आहे. स्वदेशी संरक्षण तंत्रज्ञान विकसित करण्याच्या प्रयत्नांत 'प्रलय'ची कामगिरी महत्त्वाची मानली जात आहे. देशाच्या संरक्षण सज्जतेत या क्षेपणास्त्राचा प्रत्यक्ष समावेश कधी होणार, याबाबत पुढील अधिकृत निर्णय महत्त्वाचा ठरणार आहे.

इराणला मदत केल्याचा अमेरिकेचा आरोप; भारतीय कंपन्या आणि व्यक्तींवर ट्रम्प प्रशासनाचे निर्बंध!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
वॉशिंग्टन : प्रतिनिधी

अमेरिका आणि इराण यांच्यातील संघर्ष आता केवळ युद्धभूमीपुरता मर्यादित राहिलेला नाही. आर्थिक निर्बंधांच्या माध्यमातून इराणची कोंडी करण्यासाठी डोनाल्ड ट्रम्प प्रशासनाने आंतरराष्ट्रीय स्तरावर कारवाईचा वेग वाढवला आहे.

याच मोहिमेअंतर्गत अमेरिकेने भारत आणि तुर्कियेतील काही कंपन्या तसेच व्यक्तींवर नव्याने आर्थिक निर्बंध लादले आहेत. इराण सरकारला मदत केल्याचा आरोप या कंपन्या आणि व्यक्तींवर करण्यात आला आहे.

अमेरिकेच्या ट्रेझरी विभागाने बुधवारी, ४ नोव्हेंबर २०२६ रोजी हे निर्बंध जाहीर केले. इराणला आर्थिक आणि व्यावसायिक मदत करणाऱ्यांविरोधात यापुढेही कठोर कारवाई केली जाईल, असा इशाराही अमेरिकेने दिला आहे.

ट्रम्प प्रशासनाच्या या कारवाईला 'ऑपरेशन इकॉनॉमिक आउटकास्ट' असे नाव देण्यात आले आहे. इराणच्या तेल विक्रीतून मिळणारा महसूल रोखणे आणि त्या पैशांच्या माध्यमातून युद्धासाठी आर्थिक रसद उभारण्याची इराणची क्षमता कमकुवत करणे, हा या मोहिमेचा मुख्य उद्देश असल्याचे अमेरिकेने स्पष्ट केले आहे. अमेरिका आणि इस्रायल यांच्याबरोबर सुरू असलेल्या संघर्षाच्या पार्श्वभूमीवर इराणवर आर्थिक दबाव वाढवण्याची ही रणनीती आहे.

मात्र, या कारवाईत भारतीय कंपन्या आणि व्यक्तींचा समावेश होणे भारतासाठी महत्त्वाची बाब ठरते. भारताचे इराणशी ऐतिहासिक व्यापारी संबंध आहेत. ऊर्जा, व्यापार आणि प्रादेशिक संपर्काच्या दृष्टीने इराणचे भारतासाठी स्वतंत्र सामरिक महत्त्व आहे. त्यामुळे अमेरिकेच्या निर्बंधाचा भारतीय व्यावसायिक व्यवहारांवर काय परिणाम होणार, हा प्रश्न उपस्थित होत आहे.

अमेरिकेचे निर्बंध केवळ संबंधित कंपन्यांपुरते मर्यादित राहत नाहीत, तर आंतरराष्ट्रीय आर्थिक व्यवहारांवरही त्यांचे परिणाम होऊ शकतात. त्यामुळे भारतासमोर अमेरिका आणि इराण यांच्याशी असलेल्या संबंधांमध्ये आर्थिक हितसंबंध आणि परराष्ट्र धोरणाचा समतोल राखण्याचे आव्हान उभे राहू शकते.

महत्त्वाचे म्हणजे, भारतातील नेमक्या कोणत्या कंपन्या आणि व्यक्तींवर निर्बंध लादले आहेत, याची सविस्तर माहिती उपलब्ध वृत्तात दिलेली नाही. त्यामुळे या कारवाईचे नेमके स्वरूप आणि भारतावरील परिणाम स्पष्ट होण्यासाठी अधिकृत तपशील समोर येणे आवश्यक आहे.

भारताच्या आर्थिक क्षेत्रावर एआयच्या मदतीने सायबर हल्ले! चीनशी संबंधित साधनांचा वापर; 'क्राफ्टी फाल्कन'चा पर्दाफाश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
हैदराबाद : प्रतिनिधी

भारताच्या आर्थिक व्यवस्थेच्या सुरक्षेसमोर सायबर हल्ल्यांचे नवे आव्हान उभे राहिले आहे. कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा म्हणजेच एआयचा वापर करून भारतातील वित्तीय संस्थांना लक्ष्य केले जात असल्याचा धक्कादायक खुलासा झाला आहे. विशेष म्हणजे, या सायबर हल्ल्यांमध्ये वापरण्यात आलेल्या काही साधनांचे चीनशी संबंध असल्याचे संशोधकांनी निदर्शनास आणले आहे. त्यामुळे भारताच्या बँकिंग आणि डिजिटल आर्थिक व्यवहारांच्या सुरक्षेबाबत गंभीर प्रश्न निर्माण झाले आहेत.

भारताच्या संगणक आपत्कालीन प्रतिसाद पथकाने अर्थात सीईआरटी-इनने या सायबर हल्ल्यांमागील 'क्राफ्टी फाल्कन' (उॲरषीू ऋश्रश्रलेप) नावाच्या हॅकिंग गटाची ओळख पटवली आहे. बुधवारी जारी करण्यात आलेल्या सल्लागार सूचनेत या गटाच्या कारवायांची आणि वापरल्या जाणाऱ्या तंत्रज्ञानाची माहिती देण्यात आली आहे.

या हल्लेखोरांनी बिगरबँकिंग वित्तीय कंपन्या, फिनटेक संस्था आणि क्रिप्टोकरन्सी एक्स्चेंज यांना लक्ष्य केले आहे. सीईआरटी-इनने चार एआय आधारित हॅकिंग टूल्सची ओळख पटवली असून, त्यापैकी किमान दोन साधनांचे चीनशी संबंध असल्याचे संशोधकांचे म्हणणे आहे. मात्र, यावरून या हल्ल्यांमागे थेट चीन सरकारचा हात असल्याचे सिद्ध होत नाही.

या हल्ल्यांची आणखी गंभीर बाब म्हणजे, हल्लेखोर संबंधित संस्थांच्या पेमेंट प्रणालींचा वापर करून पैशांचे हस्तांतरण करत असल्याचे समोर आले आहे. काही वित्तीय संस्थांवर एकापेक्षा अधिक वेळा हल्ले करण्यात आल्याची माहितीही समोर आली आहे.

गेल्या काही आठवड्यांत भारतातील अनेक कर्जपुरवठा संस्थांनी सायबर सुरक्षेतील उल्लंघनाच्या घटना नोंदवल्या आहेत.

डिजिटल व्यवहार, ऑनलाइन बँकिंग आणि फिनटेक क्षेत्राचा विस्तार होत असताना एआयचा वापर करून होणारे हल्ले अधिक गुंतागुंतीचे बनत आहेत. त्यामुळे केवळ तांत्रिक प्रगतीवर भर देऊन चालणार नाही; ग्राहकांचा पैसा, आर्थिक माहिती आणि व्यवहारांची गोपनीयता सुरक्षित ठेवण्यासाठी वित्तीय संस्थांनी सायबर सुरक्षा यंत्रणा अधिक सक्षम करणे ही आता अत्यावश्यक बाब बनली आहे.

२३ वर्षांचा आंतरराष्ट्रीय प्रवास संपणार! ख्रिस्तियानो रोनाल्डोची निवृत्तीची घोषणा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नवी दिल्ली / वृत्तसंस्था

जगभरातील फुटबॉल चाहत्यांसाठी एक मोठी बातमी समोर आली आहे. पोर्तुगालचा महान फुटबॉलपटू आणि आधुनिक फुटबॉलमधील सर्वाधिक लोकप्रिय खेळाडूंपैकी एक असलेल्या ख्रिस्तियानो रोनाल्डोने आंतरराष्ट्रीय फुटबॉलमधून निवृत्ती घेण्याची घोषणा केली आहे. वयाच्या ४१व्या वर्षी त्याने राष्ट्रीय संघाची जर्सी उतरवण्याचा निर्णय घेतला असून, त्यासोबतच तब्बल २३ वर्षांच्या ऐतिहासिक कारकिर्दीचा शेवट होणार आहे.

२००३ मध्ये पोर्तुगालकडून आंतरराष्ट्रीय पदार्पण करणाऱ्या रोनाल्डोने आतापर्यंत २३४ सामने खेळले असून १४६ गोल केले आहेत. आंतरराष्ट्रीय फुटबॉलमध्ये सर्वाधिक सामने आणि सर्वाधिक गोल करण्याचा विश्वविक्रम आजही त्याच्याच नावावर आहे. मात्र, या विक्रमी कारकिर्दीचा शेवट विश्वचषक विजेतेपदाशिवाय होत आहे, ही त्याच्या चाहत्यांसाठी एक अपूर्ण राहिलेली खंत आहे.

इन्स्टाग्रामवरील भावनिक व्हिडिओत रोनाल्डोने पोर्तुगालच्या जनतेला

उद्देशून म्हटले, ''आता आपल्या राष्ट्रीय संघाची सात क्रमांकाची जर्सी पुढील पिढीकडे सोपवण्याची वेळ आली आहे.'' ही जर्सी केवळ त्याची नव्हती, तर २३ वर्षे ती परिधान करण्याचा सन्मान आणि जबाबदारी आपल्याला मिळाली, अशी भावना त्याने व्यक्त केली. रोनाल्डोने सहा युरोपियन अजिंक्यपद स्पर्धांमध्ये पोर्तुगालचे प्रतिनिधित्व केले. २००४ मध्ये उपविजेतेपद, तर २०१६ मध्ये ऐतिहासिक विजेतेपद मिळवण्यात त्याचा मोठा वाटा होता. २०१९ आणि २०२५ मध्ये पोर्तुगालने नेशन्स लीगचे विजेतेपदही पटकावले. मात्र, त्याच्या कारकिर्दीत पोर्तुगालला विश्वचषकाच्या उपांत्य फेरीपलीकडे मजल मारता आली नाही. दरम्यान, सप्टेंबरमध्ये डेन्मार्कविरुद्धच्या सामन्यात सुरुवातीच्या संघात स्थान न मिळाल्याने रोनाल्डोने पोर्तुगालचे प्रशिक्षण शिबिर सोडल्याची घटना चर्चेत आली होती. त्यानंतर त्याला २१५ पौंडांचा दंड आणि ३० दिवसांची निलंबनाची शिक्षा झाली होती. पोर्तुगाल फुटबॉल महासंघाने रोनाल्डोला योग्य निरोप देण्यासाठी विशेष समारंभ आयोजित करण्याची इच्छा व्यक्त केली आहे. विक्रम, विजेतेपदे आणि असंख्य चाहत्यांच्या आठवणी मागे ठेवून रोनाल्डोचा आंतरराष्ट्रीय प्रवास आता नव्या टप्प्यावर पोहोचला आहे.

व्हाईट हाऊसमध्ये भव्य बॉलरूमचे प्रदर्शन, तर दुसरीकडे निवडणुकीत पराभवाची नामुष्की; ट्रम्प यांच्या धोरणांवर मतदारांचा कौल!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
वॉशिंग्टन : प्रतिनिधी

अमेरिकेच्या मध्यावधी निवडणुकांमध्ये डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या रिपब्लिकन पक्षाला मोठा राजकीय धक्का बसला आहे. महागाई, वाढता जीवनावश्यक खर्च, आयराणसोबतचे युद्ध आणि ट्रम्प सरकारच्या धोरणांविरोधातील नाराजीचा फटका रिपब्लिकन पक्षाला बसला असून, डेमोक्रॅटिक पक्षाने सिनेट आणि प्रतिनिधीगृह या संसदेच्या दोन्ही सभागृहांमध्ये बहुमत मिळवले आहे. या निकालामुळे ट्रम्प यांच्या उर्वरित कार्यकाळातील राजकीय समीकरणे बदलण्याची चिन्हे आहेत.

सिनेटमध्ये डेमोक्रॅट्सनी किमान ५४ विरुद्ध ४४ अशी आघाडी मिळवली आहे. विशेष म्हणजे, पारंपरिकरीत्या रिपब्लिकन पक्षाचे वर्चस्व असलेल्या राज्यांमध्येही डेमोक्रॅट्सनी विजय मिळवला. प्रतिनिधीगृहातही त्यांनी किमान ३० जागांची भर घातली आहे. त्यामुळे २०१७ ते २०२१ या पहिल्या कार्यकाळानंतर दुसऱ्यांदा राष्ट्राध्यक्ष झालेल्या ट्रम्प यांना प्रथमच संसदेच्या दोन्ही सभागृहांमध्ये विरोधी पक्षाच्या बहुमताचा सामना करावा लागणार आहे. डेमोक्रॅटिक पक्षाचे नेते हकीम जेफ्रीज यांनी या विजयाचा वापर जनतेच्या प्रश्नांसाठी आणि सरकारला उत्तरदायी धरण्यासाठी करणार असल्याचे स्पष्ट केले. महागाई, आर्थिक परिस्थिती आणि प्रशासनातील कथित अनियमितता हे पक्षाचे प्रमुख मुद्दे असतील. नव्या संसदेचे कामकाज सुरू झाल्यानंतर ट्रम्प प्रशासनाच्या निर्णयांची चौकशी, महत्त्वाच्या विधेयकांवर दबाव आणि राष्ट्राध्यक्षांच्या नियुक्त्यांना विरोध करण्याची रणनीती डेमोक्रॅट्स आखू शकतात.

सत्ता, तुरुंग आणि गँगस्टर! लॉरेन्स बिश्नोईला अभय अमित शहांचे?

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नवी दिल्ली : प्रतिनिधी

साबरमती तुरुंगात बंदिस्त असतानाही लॉरेन्स बिश्नोईच्या गुन्हेगारी साम्राज्याचा विस्तार कसा? सिद्धू मूसेवाला ते बाबा सिद्दीकी हत्या प्रकरणापर्यंत बिश्नोई गँगचे नाव; विरोधकांचा केंद्रीय गृह मंत्रालयावर निशाणा!

देशातील कुख्यात गँगस्टर लॉरेन्स बिश्नोई गुजरातमधील अतिसुरक्षित मानल्या जाणाऱ्या साबरमती मध्यवर्ती कारागृहात बंदिस्त आहे. मात्र, तुरुंगाच्या चार भिंतींमध्ये असतानाही त्याच्या टोळीचे गुन्हेगारी नेटवर्क देशभर आणि परदेशात सक्रिय असल्याचे वारंवार समोर येत आहे. सिद्धू मूसेवाला यांची हत्या, सुखदेव सिंह गोगामेडी यांच्यावरील गोळीबार, अभिनेता सलमान खानच्या घराबाहेरील गोळीबार आणि माजी मंत्री बाबा सिद्दीकी यांची हत्या अशा अनेक गंभीर घटनांमध्ये बिश्नोई गँगचे नाव पुढे आले आहे.

विशेष म्हणजे, या गुन्हेगारी कारवायांचे धागेदोरे बिश्नोईपर्यंत पोहोचत असल्याचे आरोप होत असताना तो तुरुंगातून बाहेरच्या जगाशी संपर्क कसा साधतो, टोळीला सूचना कशा देतो आणि देशभरातील शूटर्सपर्यंत त्याचे आदेश कसे पोहोचतात, असे अनेक प्रश्न उपस्थित होत आहेत. याच पार्श्वभूमीवर शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) आणि अन्य विरोधी पक्षांनी केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह यांच्या भूमिकेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले आहे. लॉरेन्स बिश्नोईला केंद्र सरकारकडून अप्रत्यक्ष संरक्षण मिळत आहे का, असा थेट सवाल विरोधकांकडून केला जात आहे.

या वादाच्या केंद्रस्थानी आहे गृह मंत्रालयाचा ऑगस्ट २०२३ मधील आदेश. फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या कलम २६८ अंतर्गत जारी करण्यात आलेल्या आदेशामुळे साबरमती तुरुंगातील बिश्नोईला इतर राज्यांतील तपासासाठी हस्तांतरित करण्यावर निर्बंध असल्याचा मुद्दा चर्चेत आला. परिणामी, मुंबई किंवा अन्य राज्यांतील तपास यंत्रणांना त्याची प्रत्यक्ष चौकशी करण्यासाठी अडचणी येत असल्याचा आरोप केला जातो. एखाद्या गंभीर गुन्ह्याच्या तपासासाठी आरोपीची कोठडी आवश्यक असेल, तर अशा निर्बंधांचा तपासावर किती परिणाम होतो, हा महत्त्वाचा प्रश्न आहे. मात्र, या आदेशाचा नेमका कायदेशीर आवाका आणि त्यातील अपवाद लक्षात घेणेही आवश्यक आहे. बिश्नोई गँगच्या गुन्हेगारी कारवायांचा घटनाक्रम पाहिला, तर या प्रश्नांचे गांभीर्य अधिक स्पष्ट होते. २९ मे २०२२ रोजी पंजाबमधील प्रसिद्ध गायक सिद्धू मूसेवाला यांची दिवसाढवळ्या गोळ्या झाडून हत्या करण्यात आली. या हत्येची जबाबदारी बिश्नोई गँगशी संबंधित गोल्डी ब्रारने घेतल्याचा दावा करण्यात आला. त्यानंतर ५ डिसेंबर २०२३ रोजी जयपूरमध्ये राष्ट्रीय राजपूत करणी सेनेचे अध्यक्ष सुखदेव सिंह गोगामेडी यांची हत्या झाली. या प्रकरणातही बिश्नोई गँगशी संबंधित आरोपींची नावे समोर आली. १४ एप्रिल २०२४ रोजी मुंबईतील वांद्रे परिसरात अभिनेता सलमान खानच्या घराबाहेर गोळीबार करण्यात आला. या घटनेने मुंबईतील कायदा आणि सुव्यवस्थेचा प्रश्न ऐरणीवर आणला. त्यानंतर १२ ऑक्टोबर २०२४ रोजी महाराष्ट्राचे माजी मंत्री बाबा सिद्दीकी यांची वांद्रे येथे गोळ्या झाडून हत्या करण्यात आली. या हत्येची जबाबदारी बिश्नोई गँगशी संबंधित सोशल मीडिया पोस्टमधून स्वीकारण्यात आल्याचा दावा करण्यात आला. या सर्व घटनांमध्ये एक समान प्रश्न पुढे येतो. तुरुंगात बंदिस्त असलेल्या एका गँगस्टरचे बाहेरील गुन्हेगारी नेटवर्क इतके प्रभावीपणे कसे कार्यरत राहू शकते? तुरुंगातील मोबाईल फोन, इंटरनेट, व्हीओआयपी कॉल आणि बाहेरील हस्तकांशी संपर्क यांबाबत वारंवार प्रश्न उपस्थित झाले आहेत. तुरुंग प्रशासन, राज्य पोलीस आणि केंद्रीय तपास यंत्रणा या साखळीला तोडण्यात यशस्वी का होत नाहीत, याचे उत्तर सरकारने देण्याची गरज आहे. या प्रकरणाला आंतरराष्ट्रीय राजकारणाचीही किनार आहे. ऑक्टोबर २०२४ मध्ये कॅनडाचे तत्कालीन पंतप्रधान जस्टिन ट्रूडो आणि रॉयल कॅनेडियन माउंटेड पोलीस यांनी भारतीय एजंट आणि बिश्नोई गँग यांच्यात कथित संबंध असल्याचे गंभीर आरोप केले होते. कॅनडातील काही व्यक्तींना लक्ष्य करण्यासाठी या गँगचा वापर झाल्याचा दावा करण्यात आला. भारत सरकारने हे आरोप ठामपणे फेटाळले आणि कॅनडाने ठोस पुरावे सादर करावेत, अशी भूमिका घेतली. त्यामुळे बिश्नोई गँगचा मुद्दा केवळ भारतातील गुन्हेगारीपुरता मर्यादित न राहता आंतरराष्ट्रीय राजनैतिक वादाचाही विषय बनला. दरम्यान, शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) खासदार संजय राऊत यांनी केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह यांच्यावर निशाणा साधत बिश्नोई गँगच्या कारवायांबाबत गृह मंत्रालयाच्या भूमिकेवर गंभीर आरोप केले आहेत. गृह मंत्रालयाच्या संरक्षणाशिवाय एवढ्या मोठ्या प्रमाणावर गुन्हेगारी कारवाया सुरू राहू शकतात का, असा सवाल विरोधकांकडून उपस्थित केला जात आहे. मात्र, अमित शाह किंवा गृह मंत्रालय बिश्नोईला जाणीवपूर्वक संरक्षण देत असल्याचे सिद्ध करणारा सार्वजनिक पुरावा समोर आलेला नाही..